

Suomen kuuden suurimman kaupungin luottamushenkilöjohtajien julkilausuma

Turussa 11.4.2018

Suurten kaupunkien luottamushenkilöjohto: Ilmastonmuutos torjutaan kaupungeissa, maakunta- ja sote-uudistuksessa vakava demokratiavaje

Suomen kuuden suurimman kaupungin Helsingin, Espoon, Tampereen, Vantaan, Oulun ja Turun johtavat luottamushenkilöt kokoontuivat Turussa 10.-11.4.2018. Yhteisessä seminaarissa käsiteltiin muun muassa ilmastonmuutokseen vastaamista, merkittäviä liikennehankkeita, 6Aika-yhteistyötä sekä maakunta- ja sote-uudistusta.

Maakunta- ja sote-uudistuksessa vakava demokratiavaje

Suurten kaupunkien luottamusjohto kävi tapaamisessaan monipuolisen keskustelun koskien eduskunnan käsittelyssä olevaa maakunta- ja sote-uudistusta. Kaupungit ovat ottaneet uudistukseen osin erilaisia kantoja, mutta kaikki näkevät uudistuksessa vakavia huolia ja muutostarpeita.

Johtavien luottamushenkilöiden mukaan uudistuksella ei tule vaarantaa kaupunkien asukkaiden palvelutasoa eikä kaupunkien toimintakykyä. Arvioiden mukaan esitetystä muodosta uudistus heikentää merkittävästi kaupunkien liikkumavaraa tulevaisuuden kasvun haasteisiin vastaamisessa ja samalla perustettavien maakuntien talouksiin kohdistuisi vakava sopeutuspainne jo niiden aloitessa toimintansa.

Uusi sote-järjestelmä perustuu vahvaan palveluiden järjestäjään, mutta demokraattisesti valittujen maakuntapäätäjien mahdollisuudet vastata järjestämisestä ovat heikot. Todellinen valta näyttää keskittyvän valtiovarainministeriöön ja sosiaali- ja terveysministeriöön. On perusteltua kysyä, missä todellisuudessa on maakunnan demokraattinen taloudellinen valta ja kuka oikeastaan sotea ohjaa; valtio, liikelaitos vai ko maakunnan sote-järjestäjäorganisaatio?

Päätäjien näkemyksen mukaan yksi esimerkki uudistuksen ongelmista liittyy tukipalveluihin, joilla on merkittävä vaikutus kansalaisten saamien palveluiden tasoon. Keskitetyt tukipalveluratkaisut muun muassa ICT-palveluissa eivät mahdollista tarkoituksenmukaisia ja kilpailukykyisiä malleja maakuntien tarpeiden mukaisesti. Valtiojohtoisten ratkaisujen valmistelu on viivästynyt pahasti uudistuksen toteutuksen aikataulusta. On epäselvää, voidaanko valtiojohtoisella ratkaisulla ylipäätään saavuttaa uudistuksen tuottavuustavoitteet. Tukipalveluratkaisut tulee jättää alueiden ratkaistaviksi.

Nyt esitetystä muodostaan lakikokonaisuus ei vastaa maakunta- ja sote-uudistukselle asetettuja tavoitteita.

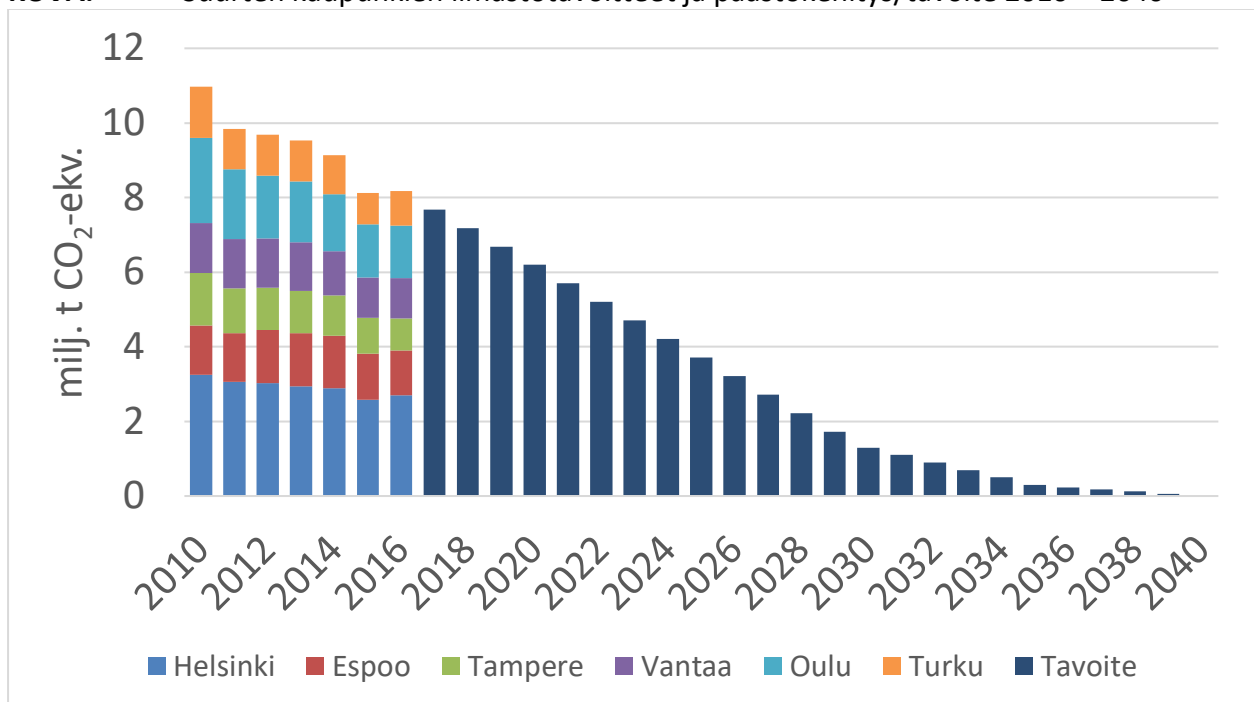
Ilmastomuutos torjutaan kaupungeissa

Ihmiskunnan kohtalonkysymys, ilmastonmuutos, torjutaan kaupungeissa. Kaupungit kykenevät ratkaisullaan merkittävästi vähentämään kasvihuonepäästöjä ja tarjoavat yksilötasolla mahdollisuuden toteuttaa kestäviä valintoja omassa asumisessaan, liikkumisessaan ja kulutuksessaan.

Valtakunnan tasolla vuoteen 2045 asetetut ilmastotavoitteet saavutetaan Suomen suurimmissa kaupungeissa jopa 15 vuotta etuajassa. Kaupunkimme ovat tällä vuosikymmenellä jo vähentäneet kasvihuonepäästöjään valtakunnallista kehitystä nopeammin. Kaupungit kantavat vastuunsa asukkaidensa turvallisuudesta ja ympäristöstä varautumalla ilmastonmuutoksen seurauksiin. Yhdessä valtion kanssa kaupungit haluavat panostaa kestäviin liikkumismuotoihin, kuten joukkoliikenteeseen, kävelyyn ja pyöräilyyn.

Asettaessaan kovia ilmastotavoitteita Suomen suurimmat kaupungit ovat nähneet kunnianhimoisen ilmastopolitiikan hyödyt ja tienneet pystyvänsä toteuttamaan kovat tavoitteensa myös käytännössä. Kaupungeilla on halu ja kyky ratkaista ilmastonmuutoksen haasteita eurooppalaisena yhteistyönä sekä olla tulosta tuottavien ratkaisujen globaali edelläkävijä.

KUVA: Suurten kaupunkien ilmastotavoitteet ja päästökehitys/tavoite 2010 – 2040

Lisätietoja:

Lauri Kattelus
Turun kaupunginhallituksen puheenjohtaja
040 743 3619

Kyösti Oikarinen
Oulun kaupunginhallituksen puheenjohtaja
050 068 1089

Säde Tahvanainen
Vantaan kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja
040 747 6663

Iiris Suomela
Tampereen kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
044 349 2228

Markku Markkula
Espoon kaupunginhallituksen puheenjohtaja
050 464 2455

Otso Kivekäs
Helsingin kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja
044 333 6338